

**COVID-19
VACCINE**
Public Health
Advice

Vaksina COVID-19

Informacion i rëndësishëm
rreth Vaksinës COVID-19
Moderna

Versioni 2
10 Shkurt 2021

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland

Rreth kësaj fletushke

Kjo fletushkë ju tregon rreth vaksinës COVID-19 (koronavirus). Ju tregon se:

- çfarë është COVID-19
- çfarë është vaksina COVID-19
- kujt do t'i ofrohet më parë dhe pse
- pse është e rëndësishme ta merrni vaksinën
- kush nuk duhet ta marrë dhe kush mund ta shtyjë marrjen e vaksinës
- siguria e vaksinës dhe efektet e saj anësore
- ku mund të merrni më shumë informacion

Ju lutem lexojeni këtë fletushkë me kujdes. Gjithashtu, mund të flisni me një profesionist siç është Mjeku apo Farmacisti juaj në lidhje me vaksinën.

Çfarë është COVID-19?

COVID-19 është një sëmundje e cila prekë mushkëritë dhe rrugët tuaja të frymëmarrjes, shpeshherë edhe pjesët tjera të trupit. Shkaktohet nga një virus i quajtur koronavirus.

COVID-19 është shumë infektues. Ai përhapet përmes ajrit dhe pikave të prodhuara kur njerëzit kolliten ose teshtinë, ose kur prekin sipërfaqet ku ka pika dhe pastaj prekin sytë, hundën ose gojën. COVID-19 mund të shkaktojë sëmundje serioze, shtrim në spital, madje edhe vdekje.

Simptomat e zakonshme të COVID-19 përfshijnë:

- ethe (temperaturë të lartë 38 gradë Celsius ose më shumë)
- kollë – mund të jetë çfarëdolloj kolle, jo vetëm kollë e thatë
- vështirësi në frymëmarrje
- humbje ose ndryshim i ndjenjës së të nuhaturit apo të shijuarit – kjo do të thotë që nuk mund të nuhasësh apo shijosh më, ose gjërat kanë shije dhe erë tjetër

Mund të mos i keni të gjitha këto simptoma por nuk ndiheni mirë si zakonisht. Simptomat mund të zgjasin rreth 14 ditë për tu shfaqur. Mund të jenë të ngjashme me simptomat e ftohjes apo gripit.

Nëse keni ndonjë nga simptomat e COVID-19, vetë-izolohuni (qëndroni në dhomën tuaj) dhe telefononi një Mjek. Ata mund të bëjnë të mundur një test COVID-19 për ju.

Për më shumë informacion rreth COVID-19, ju lutemi vizitoni www.HSE.ie/coronavirus ose telefononi HSELive në **1850 24 1850**.

Kush është më i rrezikuar nga COVID-19?

Njerëzit nga mosha 65 e sipër dhe ata me probleme të tjera shëndetësore janë më të rrezikuarit nëse preken nga COVID-19.

Njerëzit e moshuar të cilët jetojnë në institucione që kujdesen për ta janë më të predispozuar ndaj rrezikut kur preken nga COVID-19, duke qenë se virusi përhapet shpejt përreth njerëzve që jetojnë së bashku.

Punonjësit e shëndetësisë ndodhen në rrezik më të lartë të ekspozimit ndaj COVID-19 se sa të tjerët.

Çfarë është vakcina e COVID-19?

Vaksina është një substancë që duhet të përmirësojë imunitetin (mbrojtjen) ndaj një sëmundjeje të veçantë. Vaksina COVID-19 do t'ju ofrojë mbrojtje nga COVID-19. Nëse njerëzit vaksinohen, kjo gjithashtu duhet të zvogëlojë numrin e atyre që sëmuren rëndë apo edhe vdesin nga COVID-19.

Vaksinat mësojnë sistemin imunitar se si të mbrohet nga sëmundjet. Është shumë më e sigurt për sistemin tonë imunitar të mësojë se si të na mbrojë përmes vaksinimit sesa duke u infektuar me COVID-19.

Kujt do t'i ofrohet më parë vaksina?

Ne (Ekzekutivi i shërbimit shëndetësor) së pari po ua ofrojmë vaksinën njerëzve që janë më të rrezikuar nga COVID-19. Vaksinat do të jepen ashtu si arrin furnizimi në Irlandë.

Listën e grupeve mund ta gjeni në faqen:

www.gov.ie/covid19vaccine www.hse.ie/covid19vaccinePIL

Edhe pse varet nga ju se a do të merrni vaksinën, HSE rekomandon fuqishëm që ta bëni këtë atëherë kur ne ua ofrojmë.

HSE po e ofron vaksinën falas

Do të duhet të lexoni këtë broshurë dhe fletushkën e informacionit për pacientin para se të merrni vaksinën. Fletushkën e Informacionit për Pacientin mund ta gjeni www.hse.ie/covid19vaccinePIL Ju gjithashtu mund të flisni me një profesionist të kujdesit shëndetësor paraprakisht. Nëse vendosni të merrni vaksinën, do të jepni pëlqimin tuaj i cili do të regjistrohet.

Kush është vaksinuesi im?

Vaksinuesi juaj është personi që ju jep vaksinën. Ata janë profesionist shëndetësor të trajnuar të cilët punojnë me HSE, si një Infermiere, Mjek ose Farmacist.

Pse është e rëndësishme të marrim vaksinën COVID-19?

Marrja e vaksinës COVID-19 duhet të ju mbrojë nga ndërlikimet serioze të COVID-19. Qëllimi ynë në ofrimin e vaksinës është që popullsia të mbrohet dhe të zvogëlojmë numrin e të prekurve dhe vdekjeve që ka shkaktuar ky virus.

Unë e kam kaluar COVID-19, a duhet ta marr vaksinën?

Po. Edhe nëse tashmë e keni kaluar COVID-19, mund ta merrni përsëri. Vaksina do të zvogëlojë rrezikun e riinfektimit me COVID-19. Edhe nëse përsëri infektoheni me COVID-19, vaksina mund të zvogëlojë seriozitetin e simptomave tuaja.

Unë kam tani COVID-19, a duhet ta marr vaksinën?

Jo. Duhet ta shtyni për më vonë marrjen e vaksinës, pasi të kaloni COVID-19.

Shtyjeni për:

- për të paktën katër javë pasi u janë lajmëruar simptomat e para ose
- katër javë pasi të keni bërë testin dhe keni dalë pozitiv me COVID-19

Marrja e vaksinës

Ku do ta marr vaksinën?

Do të merrni vaksinën në një klinikë vaksinimi, tek mjeku juaj ose në një farmaci të komunitetit.

Nëse jetoni në një institucion të kujdesit afatgjatë, do t'ju ofrohet vakcina përmes atij institucioni. Nëse jeni një punonjës i kujdesit shëndetësor në vijën e parë, do t'ju ofrohet vakcina aty ku punoni ose në një klinikë vaksinimi.

Ne do t'u tregojmë njerëzve në grupet e ardhshme prioritare se ku dhe kur ata mund të kenë qasje në vaksinën pasi ajo bëhet më e disponueshme.

Kur të jetë radha juaj, ne do t'ju tregojmë se si të bëni vaksinimin tuaj përmes reklamimit ose ftesës së drejtpërdrejtë. Është e rëndësishme të mos kontaktoni HSE për një vaksinim para kësaj.

Cila vaksinë është në dispozicion?

Vaksina që po ju ofrojmë quhet COVID-19 Vaccine Moderna.

Vaksina është prodhuar nga Moderna.

Kjo vaksinë mRNA mëson trupin tuaj se si të prodhojë një proteinë që do të shkaktojë një përgjigje imune, pa përdorur virusin e gjallë që shkakton COVID-19.

Trupi juaj më pas prodhon antitrupa që ndihmojnë në luftimin e infeksionit nëse virusi hyn në trupin tuaj në të ardhmen.

Si jepet vakcina e COVID-19?

Vaksina COVID-19 jepet si injeksion në pjesën e sipërme të krahut. Zgjatë vetëm disa minuta.

Sa doza të vaksinës së COVID-19 duhet të marr?

Do t'ju duhen dy doza të vaksinës COVID-19 për të marrë mbrojtjen më të mirë. Duhet të merrni dozën e dytë 28 ditë (fiks katër javë) pas dozës së parë.

A është e sigurt vakcina?

HSE përdor vaksinat vetëm kur ato plotësojnë standardet e kërkuara të sigurisë dhe efikasitetit.

Edhe pse puna për zhvillimin e vaksinave COVID-19 ka lëvizur shumë më shpejt se zakonisht, vakcina që po ju ofrojmë ka kaluar të gjithë hapat e zakonshëm, të nevojshëm për të zhvilluar dhe miratuar një vaksinë të sigurt dhe efikase.

Në mënyrë që të aprovohet për përdorim, vakcina COVID-19 ka kaluar nëpër të gjitha provat klinike dhe kontrollet e sigurisë që kalojnë të gjithë ilaçet e tjera të licencuara, duke ndjekur standardet ndërkombëtare të sigurisë.

Vaksina që po ju ofrojmë quhet COVID-19 Vaccine Moderna. Ajo është:

- ✓ Testuar tek mijëra njerëz si pjesë e provave klinike
- ✓ plotësoi standarde të rrepta të sigurisë, cilësisë dhe efikasitetit dhe u miratua dhe licencua nga rregullatorët. Për Irlandën, rregullatori është Agjencia Evropiane e Barnave (AEB) - vizitoni faqen e internetit www.ema.europa.eu për më shumë informacion.

Cilat janë efektet anësore të vaksinës?

Si të gjitha ilaçet, vaksinat mund të shkaktojnë efekte anësore. Shumica e tyre janë të lehta deri të moderuara, afatshkurtra, dhe jo të gjithë i hasin ato.

Rreth një në 10 persona mund të hasë:

- ndihet i lodhur
- ndjeshmëri, ënjtje, skuqje ose kruarje në krah, ku kanë bërë injeksionin e vaksinës
- dhimbje koke
- gjëndra limfatike të fryrë nën krah, ku kanë bërë injeksionin
- dhimbje muskulare
- dhimbje kyçesh
- marrje mendsh apo të vjella
- ethe (temperaturë 38 gradë Celsius ose më shumë)

Paraliza e Bell është një efekt anësor i rrallë që nuk shihet në më shumë se 1 në 10,000 njerëz. Rrallë, njerëzit që kanë pasur mbushës të fytyrës mund të kenë ënjtje të fytyrës. Kjo është parë në rreth 1 në 10,000 njerëz. Efektet anësore serioze, siç është reaksion i rëndë alergjik, janë jashtëzakonisht të rralla, të vërejtura në afërsisht 1 në një milion njerëz. Vaksinuesi juaj është trajnuar për të trajtuar reaksione alergjike shumë serioze.

Vaksina COVID-19 ka kaluar të njëjtat prova klinike dhe kontrole sigurie si të gjitha vaksinat e tjera të licencuara, megjithatë vaksina është e re dhe informacioni për efektet anësore afatgjate është i kufizuar.

Gjithnjë e më shumë njerëz në Irlandë dhe në të gjithë botën marrin këtë vaksinë, më shumë informacione mbi efektet anësore mund të bëhen të disponueshme. HSE do të azhurnojë këtë informacion rregullisht në faqen tonë të internetit, dhe nëse është e nevojshme, do të azhurnojë fletëpalosjet e informacionit të dhëna njerëzve në dozën e tyre të parë ose të dytë të vaksinës.

Temperaturë pas vaksinës

Është mjaft e zakonshme të zhvilloni ethe pas një vaksinimi. Zakonisht, kjo ndodh brenda dy ditësh (48 orë) nga marrja e vaksinës, dhe zhduket brenda dy ditësh. Ka më shumë të ngjarë që të keni ethe pas dozës së dytë të vaksinës.

Nëse nuk ndiheni mirë, merrni paracetamol ose ibuprofen siç udhëzohet në kuti ose fletëpalosje. Nëse jeni të shqetësuar, ju lutemi kërkoni këshilla mjekësore.

A mundet vaksina COVID-19 t'ju japë COVID-19?

Jo. Vaksina e COVID-19 nuk mund t'ju japë COVID-19. Është e mundur që të keni kapur COVID-19 para se të merrni vaksinën tuaj dhe të mos e kuptoni se keni simptoma deri pas vaksinimit.

Nëse keni ndonjë simptomë të zakonshme të COVID-19, është e rëndësishme të vetë-izoloheni (qëndroni në dhomën tuaj) dhe të porosisni një test falas për të zbuluar nëse keni COVID-19.

Nëse keni ethe që fillojnë më shumë se dy ditë pasi të keni bërë vaksinën, ose zgjasin më shumë se dy ditë, duhet të vet-izoloheni dhe t'i kërkonin një Mjeku që të caktojë një test COVID-19 për ju.

Nëse keni simptoma pas dozës së parë, përsëri duhet të merrni dozën e dytë. Ndërsa mund të fitoni pak mbrojtje nga doza e parë, marrja e dozës së dytë do t'ju japë mbrojtjen më të mirë kundër virusit.

A ka njerëz të cilët nuk duhet ta marrin vaksinën e COVID-19?

Po. Nuk duhet ta merrni vaksinën COVID-19 nëse:

- ✘ keni pasur një reagim të rëndë alergjik ndaj cilitdo prej përbërësve të vaksinës (përfshirë polietilen glikolin). Lexoni fletëpalosjen e informacionit për pacientin për të parë listën e përbërësve.
- ✘ keni pasur një reaksion të rëndë alergjik ndaj dozës së mëparshme të vaksinës.

Nëse keni pasur reaksion të menjëhershëm alergjik ndaj ndonjë vaksine tjetër, terapi me injeksion ose polysorbate 80, duhet të flisni me Mjekun tuaj përpara se të merrni vaksinën COVID-19.

Shumica e njerëzve do të jenë në gjendje ta marrin vaksinën. Personi që ju bën vaksinën do të jetë i lumtur t'ju përgjigjet në çdo pyetje që keni gjatë kohës kur e merrni vaksinën.

Ata gjithashtu do t'ju japin një fletëpalosje të kujdesit pas vaksinës, dhe një kartë regjistrimi të vaksinës që tregon emrin dhe numrin e serisë së vaksinës që ju është dhënë.

A duhet ta marr vaksinën e COVID-19 nëse kam temperature të lartë?

Jo. Duhet të shtyni marrjen e vaksinës nëse keni ethe (temperaturë 38 gradë Celsius ose më lart), derisa të ndiheni më mirë.

A është e sigurt marrja e vaksinës gjatë shtatzënisë apo ushqyerjes me gji?

Nuk ka asnjë provë se vaksina COVID-19 është e pasigurt gjatë shtatzënisë.

Vaksina nuk është testuar gjerësisht tek gratë shtatzëna, kështu që provat e disponueshme në këtë kohë janë të kufizuara.

Nëse jeni një punonjës i kujdesit shëndetësor ose në një grup në rrezik dhe jeni shtatzënë, duhet të flisni me Obstetrin ose Mjekun tuaj për marrjen e vaksinës COVID-19.

Mund të merrni vaksinën e COVID-19 pa problem nëse jeni duke ushqyer me gji.

Sa kohë i duhet vaksinës për të dhënë efekt?

Pasi t'i keni marrë të dyja dozat e vaksinës COVID-19, shumica e njerëzve do të kenë imunitet. Kjo do të thotë se ata do të mbrohen nga COVID-19.

Duhet 14 ditë pasi të merrni dozën e dytë që ajo të funksionojë.

Ekziston mundësia që akoma mund të infektoheni me COVID-19, edhe nëse e merrni vaksinën.

A ka vaksina efekt te çdokush?

Vaksina është testuar në njerëz të moshës 18 vjeç e sipër. Dëshmia aktuale është se vaksina mbron 94% të njerëzve që e marrin atë.

Nëse keni një sistem imunitar të dobësuar, nuk ka rrezik shtesë në marrjen e vaksinës, por mund të mos funksionojë aq mirë për ju.

Si t'i raportoj efektet anësore?

Ashtu si me të gjitha vaksinat, ju mund të raportoni efektet anësore të dyshuara tek Autoriteti Rregullativ i Produkteve Shëndetësore (ARPS).

ARPS është autoriteti rregullator në Republikën e Irlandës për ilaçet, pajisjet mjekësore dhe produktet e tjera shëndetësore. Si pjesë e rolit të saj në monitorimin e sigurisë së ilaçeve, ARPS operon një sistem përmes të cilit profesionistët e kujdesit shëndetësor ose anëtarët e publikut mund të raportojnë çdo reagim anësor të dyshuar (efekte anësore) të lidhura me ilaçe dhe vaksina që kanë ndodhur në Irlandë.

ARPS inkurajon raportimin e reagimeve të padëshiruara (efekteve anësore) të lidhura me vaksinat COVID-19 për të mbështetur monitorimin e vazhdueshëm të përdorimit të tyre të sigurt dhe efikas. Për të raportuar një reagim anësor të dyshuar të vaksinës COVID-19, ju lutemi vizitoni www.hpra.ie/report.

Ju gjithashtu mund të kërkoni që mjeku juaj ose një anëtar i familjes të raportojë për ju.

Duhet të jepen sa më shumë informacione dhe kurdo që është e mundur, numri i grupit të vaksinave duhet të shënohet.

ARPS nuk mund të ofrojë këshilla klinike për raste individuale. Anëtarët e publikut duhet të kontaktojnë mjekun e tyre ose farmacistin për ndonjë shqetësim mjekësor që mund të kenë.

Sa kohë zgjatë imuniteti nga vaksina?

Ne nuk e dimë akoma se sa do të zgjasë imuniteti. Provat klinike janë duke vazhduar për ta zbuluar këtë informacion.

Pasi të marr vaksinën, a do të thotë kjo që nuk mund ta shpërndajë COVID-19 tek të tjerët?

Ne nuk e dimë akoma nëse vaksina ju ndalon që të përhapni virusin COVID-19 tek të tjerët. Kjo është arsyeja pse është e rëndësishme që të gjithë të vazhdojmë të ndjekim këshillat e shëndetit publik se si të ndalojmë përhapjen e virusit.

Në veçanti, ju akoma duhet të:

- ndiqni rregullat e distancimit social (mbani 2 metra distancë nga njëri-tjetri)
- vendosni një maskë
- lani duart rregullisht

HSE, Departamenti i Shëndetësisë dhe Organizata Botërore e Shëndetësisë rekomandon që njerëzit të marrin vaksinën COVID-19 kur u ofrohet atyre. Faleminderit që mbron veten dhe të tjerët.

Më shumë informacion

Për më shumë informacion, lexoni fletëpalosjen e informacionit për pacientin. Kjo do të printohet për ju ditën kur merrni vaksinën tuaj, ose mund ta gjeni në fletën e informacionit për pacientin në faqen www.hse.ie/covid19vaccinePIL

Gjithashtu mund të flisni me një profesionist shëndetësor, si mjeku juaj i përgjithshëm, farmacisti ose ekipi i kujdesit shëndetësor.

Gjithashtu mund të vizitoni faqen e internetit të HSE në www.hse.ie/covid19vaccine ose telefononi HSElive në numrin **1850 24 1850**.

Për më shumë informacion rreth vaksinës COVID-19, përfshirë materiale të tjera në gjuhë të tjera, vizitoni HSE.ie/covid19vaccinematerials

Informacioni juaj personal

Në mënyrë që vaksina të administrohet në mënyrë sa më të sigurt dhe të regjistrohen të gjitha informacionet e nevojshme për të monitoruar dhe menaxhuar vaksinën, HSE do të përpunojë informacionin tuaj personal. Të gjitha informacionet e përpunuara nga HSE do të jenë në përputhje me ligjet e përgjithshme dhe veçanërisht me Rregulloren e Përgjithshme të Mbrojtjes së të Dhënave (RPMĐ) e cila hyri në fuqi në vitin 2018.

Përpunimi i të dhënave tuaja do të jetë i ligjshëm dhe i drejtë. Ato do të përpunohen vetëm për një qëllim specifik, për të menaxhuar vaksinimet. Parimet e Minimizimit të të Dhënave janë zbatuar. Kjo do të thotë se vetëm të dhënat që janë të nevojshme për t'ju identifikuar, për të caktuar takimin tuaj, për të regjistruar vaksinën tuaj dhe për të monitoruar efektet e tij, janë duke u regjistruar.

Ju keni të drejtat e mëposhtme si subjekt i të dhënave nën RPMĐ në lidhje me të dhënat tuaja personale që po përpunohen.

- Të kërkonti informacion dhe qasje në të dhënat tuaja personale (i njohur zakonisht si 'kërkesë për qasje të subjektit në të dhëna'). Kjo ju mundëson të merrni një kopje të të dhënave personale që ne mbajmë për ju dhe të kontrolloni nëse ne po i përpunojmë ato në mënyrë të ligjshme.
- Të kërkonti korrigjimin e të dhënave personale që ne mbajmë për ju. Kjo ju mundëson që të keni të korrigjuar çdo informacion jo të plotë ose të pasaktë që ne kemi në lidhje me ju.
- Të kërkonti fshirjen e të dhënave tuaja personale. Kjo ju mundëson të na kërkonti të fshijmë ose të heqim të dhëna personale atje ku nuk ka ndonjë arsye të mirë që ne të vazhdojmë t'i përpunojmë ato. Ju gjithashtu keni të drejtë të na kërkonti të fshijmë ose të heqim informacionin tuaj personal atje ku keni ushtruar të drejtën tuaj për të kundërshtuar përpunimin.
- Të kundërshtoni përpunimin e të dhënave tuaja personale.

Për më shumë informacion vizitoni: www.HSE.ie/eng/gdpr

**COVID-19
VACCINE**
Public Health
Advice

**Botuar nga HSE
më 10 Shkurt 2021**

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland